

Spørsmål 1; Redegjør for ett eller flere trekk ved overgangen fra «førstatlig» til «statlig» samfunn, og drøft i hvilken grad vi kan snakke om en statsdannelsesprosess i Norge i middelalderen.

Spørsmål 2: Sammenlign samfunnsutviklingen i Norge og på Island i perioden ca. 1000-ca. 1250. Drøft likheter og forskjeller.

Kurset har tatt opp politisk kultur i Norge og på Island i sin videste form i perioden ca. 750-1300. Med termen politisk kultur siktes det bl.a. til ritualer som gaveutveksling, alliansedannelse gjennom vennskapsbånd og ekteskapsinngåelse, lojalitet og herskerideologi, og forholdet mellom religiøs og sekulær makt. Kandidaten bør drøfte kontinuitet og endring i den politiske kulturen i Norge og på Island i høymiddelalderen og påpeke likheter og forskjeller i de to områdene. Kandidaten bør kjenne hovedtrekkene i den historiografiske debatten, særlig angående statsutviklingen, og generelle historiske utviklinger. Kandidaten kan selv vektlegge, fremheve og drøfte enkelte selvvalgte aspekter men bør vise kjennskap til flere og ikke bare fokusere på en eneste fasett. Kandidaten kan i så fall drøfte utviklinger og endringer angående konfliktløsninger, hvordan makten ble bygget opp først nedenfra gjennom vertikale vennskapsbånd og senere religiøs-ideologisk legitimert gjennom kirken og forestillingen av kongen av Guds nåde. Kandidaten bør kunne henvise til relevant faglitteratur fra pensumet. Det vil være en fordel hvis kandidaten også kan henvise til teoretisk litteratur og modeller, f.eks. Marshall Sahlins «Big man» og «Chief» og Sverre Bagges beskrivelse av utviklingen fra et «førstatlig» til et «statlig» samfunn.

En fremragende oppgave (A) oppfyller særlig høye krav til problemstilling, teoretisk og metodisk styrke. Den har et avklart forhold til tidligere forskning og inneholder originale bidrag. Strukturen er god, språkføringen sikker og det er en skikkelig referansestil. Oppgaven vitner om at kandidaten et inngående og nyansert kunnskap om emnet og svært gode kvalifikasjoner for selvstendig arbeide. En meget god oppgave (B) har klare problemstillinger og avgrensinger. Den oppfyller relativt høye krav til teoretisk og metodisk refleksjon, og viser relativt god kjennskap til og refleksjon over tidligere forskning. Framstillingen er ryddig og språkføringen stødig. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet. En god oppgave (C) er et godt og vederheftig stykke håndverk, men med relativt mindre originalitet og

perspektivering. Problemstillingen er relativt presis, og den metodiske gjennomføringen har en viss stringens. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene. En nokså god oppgave (D) har en mindre presis problemstilling, og viser en moderat evne til teoretisk og metodisk refleksjon. Den viser en viss kjennskap til refleksjon og refleksjon over tidligere forskning, og tilfredsstillende moderate krav til klarhet og systematikk. Oppgaven oppfyller bare beskjedne krav til originalitet. En tilstrekkelig oppgave (E) lider av vesentlige svakheter med hensyn til problemstilling og avgrensning. Den avslører betydelige svikt i omgang med kildene og/eller i analysene. Framstillingen er preget av uklarheter og/eller mangel på systematikk. Tross sine mangler har den enkelte kvaliteter som lærestykke for kandidaten og ved at den bringer fram materiale av faglig interesse. Prestasjonen tilfredsstillende minimumskravene, men heller ikke mer. Oppgaven er ikke bestått (F) hvis den ikke tilfredsstillende de faglige minimumskravene. De legges særlig vekt på alvorlige mangler ved problematisering, analyse, dokumentasjon og språkføring.

Oppgave 1: Kandidaten bør inkludere en refleksjon rundt begrepsbruken, og en redegjørelse for hovedtrekkene i det «førstatlige» og det «statlige» samfunnet. Det er viktig at oppgavesvaret behandler både brudd og kontinuitet. Studenten må presisere hvilke(t) trekk som skal ha fokus i oppgavesvaret.

Oppgave 2: Kandidaten bør vise hvilke(t) aspekt ved samfunnsutviklingen som hen fokuserer på, og hvorfor. Når kandidaten drøfter likheter og forskjeller er det viktig at drøftingen behandler både brudd og kontinuitet. Sammenligningen skal være balansert, og en god oppgave vil behandle Island og Norge i like stor grad.